

**Kmet, delavec
in obrtnik
na! bodo naro-
du vodnik!**

Izhaja vsako sredo.
Narečnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta " 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

**Vsakdo vlija,
vse sadove
svojega deia in
marljivosti!**

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in teli-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolesarjevi
ulici št. 7. — Telefon
n. št. 2505. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Poglavje o podporah.

Beseda »podpora« igra zlasti v našem javnem življenju neverjetno važno vlogo. Okoli »podpor« se suče vse naše občinsko, samoupravno in državno življenje in se je sukala seveda tudi vsa strankarska borba, dokler smo imeli stranke. In nobena beseda ni ljudi pri nas politično in zlasti moralno toliko izpridila kakor ta nesrečna »podpora«. Nikdar pa nihče ali ni hotel ali pa ni smel povedati resnice o pomenu in značaju podpor. Ker pa je to poglavje za nas silno važno, hočemo povedati resnico o podporah mi.

Beseda »podpora« se sliši v našem jeziku tako nekam beraško ali recimo siromašno. In to tudi je. Podpore so vredni reveži, onemogli starci ali bolniki, ki si ne morejo sami ničesar zaslužiti. Ponosni in samozavestni ljudje, ki še lahko delajo in si s svojim delom zaslužijo kruh za sebe in svoje rodovine, podpor ne sprejemajo, ker se jim zdi to sramotno.

Na drugi strani pa zveni beseda »podpora« nekam »milostno«. Podpora je namreč nekaj, do česar nimam pravice. Berač nima pravice, da bi mu moral dati premožnejši človek milodar, in če mu ga da, je to odvisno samo od bogatinove dobre volje. Ponosni in samozavestni ljudje pa nikdar ne prosijo milosti, ampak hočejo le to, do česar imajo pravico. Če gre kmet v »koti«, si ne izgovori od sina za svoja stara leta podpore ali milosti, ampak si da zapisati svoj užitek, ki mu gre po postavi in pravici.

V vseh državah, kjer imajo državljani kaj čuta za dostojanstvo človeka, poskušajo ravnati ravnodušno, ki je združena navadno z milostnimi podporami, podpore v pravem smislu besede odpraviti in postaviti na mesto milosti — pravico. Revez naj ne bo več odvisen od milosti, ampak tudi on mora dobiti in imeti pravico, da živi. Naši občinski reveži n. pr. ne dobivajo več podpor po milosti občinskih očetov, ker odloča postava, da mora občina skrbeti za svoje onemogleže, ki so dobili s tem pravico do preskrbnine.

Iz nekdanjega zasebnega življenja, ko so reveži prejeli samo milosti in ko še niso imeli nobenih pravic, pa se je prenesla »milost« tudi na javno življenje. To smo občutili posebno v bivši Avstriji, kjer je splošno prevladovalo mišljenje, da je vse, kar vidimo okoli sebe, cesarjeva privatna lastnina. Kedar so bili naši očetje v zadregi, so rekli: »Pojdemo pa do cesarja«, »Cesarja bomo prosili« itd. Tako pa niso govorili samo posamezni ljudje, ampak tudi občine in dežele: Vse se je obračalo na cesarja za »milost«!

Ker pa je bil cesar edini vidni predstavnik in zastopnik države, ki jo je vladal, ni čudno, da se je takšno razumevanje »milosti« preneslo tudi na državo. Še dandanes živi in hodi po Sloveniji na stotisoče ljudi, ki ne vedo, da so oni sami »država«, ampak gledajo na državo le kot na nekakšno molžno kravo, ki mora vedno in vedno dajati od sebe najboljše mleko! Nikdar pa ti ljudje ne

vprašajo, iz česa naj ta ljuba državna krava mleko napravlja!

Le spomnite se nekoliko na najbližjo preteklost. Kolikrat smo tedaj slišali besede: »Država naj zida, država naj da!« Nikdar pa nihče ni povedal, kdo da je tista »država«, ki naj daje in še manje je kdo povedal, odkod naj ta ljuba »država« jemlje. Vse to pa je bilo plod tiste nesrečne miselnosti o »milosti« in o »podporah«.

V resnici pa je stvar precej drugačna. Da se bomo lažje razumeli, hočemo zaenkrat pustiti »državo« v miru in pogledati občino. Svojo občino gotovo vsak pozna. Občina obsega, kakor vemo, določeno površino zemlje, na tej določeni površini zemlje pa gospodarji določeno število gospodarjev (kmetov, obrtnikov itd.). Ti ljudje — občinarji — imajo gotove skupne potrebe, ki jih en sam gospodar ne zmora. Vsak posamezen gospodar si n. pr. ne more plačati učitelja za svoje otroke, vsi občinarji pa že zmorejo toliko, da postavijo z združenimi močmi učilnico in da plačajo učitelja, ki uči vse njihove otroke. Če pa hočejo imeti skupno učilnico in skupnega učitelja, morajo tudi za stroške vsi skupno prispevati po svoji moči, zato pa dobi vsak tudi pravico, da pošilja otroke v skupno šolo. Če torej občina postavi šolo, imajo vsi občani pravico do nje, in če je otrok sprejet v šolo, to ni nobena županova milost, ampak je pravica občanov. Za to pravico pa morajo občani tudi plačevati. Tudi »ubožne podpore«, za katere prispevajo vsi občani, niso dandanes nobena milost več, ampak pravica, za to pravico pa, ki jo mora dobiti vsak občan v slučaju nesreče, morajo pa tudi vsi plačevati. Po občinskih potih voziti ima vsak občan pravico, mora pa za napravo najprej prispevati po svojih močeh.

Večja in bolj široka organizacija ljudi je dežela in kar velja za občino v malem, to velja za deželo in konečno tudi za državo v

večjem obsegu. Bolnice veljajo mnogo denarja, zato jih samo bogate občine lahko vzdržujejo, navadno pa jih organizira dežela ali država, da se breme razdeli na več žepov. Zato pa ima vsak deželan (državljan) pravico, da ga sprejmejo v bolnico, če je bolan.

Občine (dežele, države) pa pobirajo od občanov (deželanov, državljanov) tudi take prispevke (v obliki davkov), ki služijo za občekoristne namene. Te prispevke (doklade) so vplačevali občani (deželani, državljani) in zato imajo tudi pravico do njih.

Ni torej to nobena milost, če dobe kje pogorelci kakšen denar, ali pa ljudje, ki jim je vse toča pobila ali pa voda vzela. Do tega denarja imajo ti ljudje pravico, ker so ga tudi sami vplačali v ta namen, da se z njim priskoči na pomoč tistim, ki jih zadene nesreča. Ravno tako ni nobena milost, če dobi kakšna občina od dežele nekaj denarja za ceste, ampak občina ima pravico do tega denarja, ker za to je bil vplačan. Dokler ljudje sami ne znesejo denarja v javne blagajne, ga tudi nihče deliti ne more, ne zadrugam, ne šolam, ne društvom in sploh nikomur! Če pa ljudje sami znašajo denar skupaj, potem razdelitev tega denarja ni nobena »milost« več, ampak pravica, ker so denar ljudje sami vplačali! — To je tudi misel kraljevega nagovora na ministre ob nastopu njihove službe po 6. januarju.

To je treba enkrat ljudem povedati. Ne enkrat, ampak stokrat in tisočkrat! Pravzaprav tolikokrat, da bo tisto pojmovanje o »milosti« in »podporah« izginilo iz naših glav enkrat za vselej! Kar mi sami plačujemo, do tega imamo mi tudi pravico in prav nobena »milost« ni, da se ta naš denar razdeli v namene, za katere je bil vplačan. Ne »milost«, ampak dolžnost je, da se pravično razdeli, in to ne v obliki »podpor«, ampak v obliki prispevkov, do katerih imajo ljudje pravico! »Milostna podpora« je dandanes še za berača presramotna!

Začetek in razvoj francoske kmečke stranke.

Pravkar je izšla 1. številka »Letopisa Mednarodnega agrarnega biro-a« v Pragi za leto 1929. V tej številki se nahaja obširno poročilo o prvem kongresu francoske kmečke stranke, ki se je vršil dne 26. in 27. januarja v Parizu. Na kongres je prišlo kljub hudi zimi nad 600 delegatov iz 75 francoskih provinc, prišli pa so tudi zastopniki kmečkih strank iz drugih evropskih držav, predvsem zastopniki Češke agrarne stranke, ki sta jo zastopala generalni tajnik mednarodnega agrarnega biro-a minister Mecirž in pa predsednik češkoslovaških kmetijskih zadrug g. Kindera.

Kako so ustanovili kmečko stranko v Franciji?

Kongresu je predsedoval predsednik francoske kmečke stranke g. Fleurant (reči:

Flerán). Ta je rekel v svojem otvoritvenem govoru med drugim:

»Moja prva dolžnost je, da pozdravim zastopnike mednarodnega agrarnega biroa, g. Kindera in g. ministra Mecirža. G. Kindera je veliki mojster češkoslovaškega kmečkega združništva, čegar glas gre po vsem svetu. On je sam mali kmet, toda s svojo bistrostjo je pomagal dvigniti kmečko združništvo na Češkem tako visoko, da se obračajo na njega vsi, ki hočejo na polju združništva ustvariti nekaj trajnega.

Ministru Meciržu pa sem dolžan še posebno hvalo. Nikdar ne bom pozabil, kako sem pred 6 leti dobil od čeških delegatov na kongresu v Varšavi vse potrebne informacije o postanku in o organizaciji kmečkih strank in o njihovem silnem pomenu. Tudi v Rimu

go me ravno moji češki prijatelji navduševali, naj ustanovim tudi v Franciji kmečko stranko.

Moja naloga je bila izredno težka, ker je bilo treba izvršiti v deželi, kjer so se politične stranke, kakor veste, žalibog spremenile v klike brez vsakih idealov, med kmete pa so zanesle sovražstvo in prepir, pri čemur so jih žalibog razna kmečka strokovna društva celo podpirala! In če ne bi bil dobil poguma in podpore pri češki kmečki stranki, bi bilo bržkone moje prizadevanje ostalo zastoj.

Sedaj pa bomo z navdušenjem svoje delo nadaljevali in bomo dokazali vsem, ki nas dolže, da smo »prevratni element«, da mi nikogar ne sovražimo, ampak da hočemo, da izgine medsebojno politično sovražstvo iz kmečkih vrst, tako da bodo kmetje lahko sami odločali o svoji usodi.

Predno pa pričnemo z delom, predlagam sledečo

resolucijo:

»Delegati francoske kmečke stranke, zbrani na 1. kongresu v Parizu, pošiljajo bratske pozdrave vsem kmečkim strankam.

Pozdravljajo češkega ministrskega predsednika g. Švehlo in voditelja češke kmečke stranke. Pozdravljajo voditelja rumunske kmečke stranke in rumunskega ministrskega predsednika g. Maniu-a. Iskreno žele, naj bi Mednarodni agrarni biro v Pragi postal pravo središče vsega kmečkega pokreta, kjer bodo vse kmečke demokracije cele Evrope dobivale potrebne informacije, kjer se bodo spoznavale, se učile medsebojno ceniti in kjer bodo določile statut miru, ki si ga od srca žele.

Kongres je prepričan, da predstavljajo kmečke mase, ki v vojni lahko vse izgube, a nič pridobiti ne morejo, v Evropi ogromno večine delovnega človeštva in da so zato najboljši jamstvo za mir in edina sila, ki lahko kljubuje intrigam in zahrbtnim manevrom temnih sil, ki hočejo vojsko, ker imajo na vojski svoj interes.

Kongres pa je tudi prepričan, da je združitev organiziranih kmečkih strank najboljša obramba proti komunizmu, ker kmetje rešujejo gospodarske konflikte mirno in brez vojn.

Politika francoske kmečke stranke.

Nato je govoril predsednik Fleurant o politiki francoske kmečke stranke. Rekel je:

»Vzrokov za ustanovitev francoske kmečke stranke je bilo več. Ustanovitev so pospešile vse mogoče težave, pod katerimi zdihujejo producenti, potem gospodarska in socialna neenakost, pod katero trpe kmetje, potem pa ugotovitev, da se je politika klik izkazala za popolnoma nesposobno, da bi pridobila kmetom tak zastop in tako veljavo kakor jim gre.

Mi nočemo o politiki klik nič več slišati! Ta politika nas je razprla in nahujskala drugega proti drugemu in zasejala tudi v najmanjše vasi nepremostljivo sovražstvo. Ta politika je kriva, da se morajo ljudje izseljevati in ta politika nas je izročila na milost in nemilost pretiranim zahtevam industrije. Iz nas kmetov, ki smo stebri reda in dela, iz nas, ki redimo ves narod, je ta politika napravila državljane druge vrste. Obetali so nam vse, držali pa nič. Celo naša strokovna društva so nam zastrupili s svojo politiko. Kadar mi kaj zahtevamo, nas opozarjajo na »drobtine«, ki so nam jih dali zato, da nas lažje drže na vrvi. V teku 50 let niso mogli izdelati niti najbolj preprostega agrarnega programa. Sedaj pa smo mi vsega tega siti. Mi ne maramo več poslušati praznih, čeprav visokodonečih besed in ne maramo več za politiko klik. Mi hočemo začeti delati svojo lastno kmečko politiko, ki si jo bomo ustvarili sami in katere

zastopnike v parlamentu bomo mi sami kontrolirali.«

Dalje je rekel (z ozirom na francosko zakonodavstvo):

»Mi spoštujemo republiko, ker tako veleva postava. Spoštujemo tudi parlament, ker ga določa postava. Odklanjamo pa vsako nasilje in vsako revolucijo, pa naj prihaja z desne ali z leve strani. Mi bomo poslali v parlament pametne in delovne ljudi, ki bodo naši deželi jamčili mir in red, ki ga temne intrige političnih klik resno ogrožajo. Mi hočemo demokratizem učvrstiti s tem, da ga osvobodimo demagogije. Ravno tako nočemo nobene verske vojne, ki lahko povzroči neizmerno škodo.

Za vsakogar zahtevamo popolno enakopravnost. Vsak naj ima pravico, da goji in priznava tisto vero, ki mu je najbolj draga. Svojih pristašev nikdar ne bomo o tem vpraševali. Tistim pa, ki nas bodo zaradi tega napadali, pa odgovarjam že danes:

»Stare politične stranke bodo propadle, ker so svoje sicer jasne programe naslonile na ta vprašanja. Naša mlada stranka pa noče umreti, ampak se hoče boriti za moč, da bo kmetom zagotovila boljši obstanek.«

Šolsko vprašanje.

Govornik je načel nato šolsko vprašanje. O tem je rekel:

»Nesrečna politika klik je s svojimi intrigami zmešala tudi šolstvo, čeprav je to vprašanje najbolj jasno. Politika političnih klik je kriva, da je še danes toliko analfabetov v deželi, kjer je želja po izobrazbi tako velika.

Naša kmečka stranka je prepričana, da je narod toliko svobodnejši in njegova usoda toliko sigurnejša in boljša, kolikor bolj so ljudje izobraženi in kolikor bolj se zanimajo za vse, kar se okoli njih godi.

Zato zahteva naša stranka obligatoričen šolski pouk. Učiti morajo sposobni učitelji po načrtu, ki ga odobrita vlada in parlament. Zahtevamo pa kot kmetje, naj širi šola na kmetih predvsem ljubezen do zemlje, kajti miselnost kmetov je vsa drugačna od miselnosti mestnih ljudi.

Nikakor pa ne želi francoska kmečka stranka, naj postane šola državni monopol in zato odklanja vse politične formule, ki so si jih izmislile politične klike, da napravijo iz šole politično orožje za svoje interese. Šola je treba osvoboditi od političnega močvirja.«

Lastno glasilo stranke.

Za predsednikom je poročal o delu stranke glavni tajnik g. Casanova. Iz njegovega poročila hočemo posneti le to, kar je povedal o strankinem listu. Tajnik je rekel:

»Naša prva skrb je bila, da si ustanovimo lasten borben organ. To smo tudi storili in danes izdajamo »Glas zemlje« (»La Voix de la Terre«). Uredništvo lista smo izročili poklenemu časnikarju, kajti če hočemo pobijati politične klike, moramo imeti moža, ki jih pozna.

Prva številka lista je izšla koncem oktobra leta 1928. Danes ima že 15.000 naročnikov, kmalu pa jih bo 30.000, ker bomo organizirali list po vseh provincah.«

Nato je govoril glavni urednik lista g. Sancerme (reci: Sansérm)

o nalogah kmečkega lista:

»Kmečko časopisje ima nevhvaležno nalogo, ker mora ljudi vzgajati. Mora se torej boriti s sovražstvom, ki ga imajo vsi otroci napram svojim vzgojiteljem. Poleg tega se mora boriti z javnim mnenjem, ki je, kakor znano, zelo izpremenljivo.

Vse politične klike, ki so doslej kmete izkoriščale, da so lezle po kmečkih hrbtih do moči in do vlade, se obupno upirajo poskusu kmete zediniti proti njim vsem.

Tako je nastal boj, o katerem trdijo politične klike, da smo ga izzvali mi. Mi pa ne delamo nič drugega kot to, da zastopamo opravičene interese kmečkega ljudstva.

Uganili so n. pr. naenkrat to, da ogromne podražitve blaga ni povzročilo dejstvo, da je narastel državni proračun od 4½ na skoro 60 milijard frankov, in tudi ne okolnost, da so se železniške tarife podesetorile, in tudi ne prekupčevalci, ampak so rekli, da je draginjo povzročila lumparija kmetov, katerim je treba na polje le pljuniti, pa jim rastejo tisočaki! Industrije, ki je poljubno zviševala ceno svojih izdelkov, ni nihče videl, toda za kmete so pa rekli, da so dolžni rediti meščane, te dezerterje domače zemlje, in sicer so dolžni rediti jih zastoj!

Proti tem in takim besedam se ni dvignil noben minister, še manj seveda predsednik vlade. Nihče se ni upal proti tej bedariji nastopiti niti v parlamentu, še manj pa v časopisju. En sam časnikar je protestiral, toda ta ve, kaj ga je to veljalo!

Vse politične klike z desne in z leve strani so pljuvale na tiste, ki zemljo obdelujejo, čeprav so jim pred volitvami vse obljubovali.

Vse take stvari pa je javno ožigosal samo kmečki list »Glas zemlje«. Iz te okolnosti pa se še ne sme sklepati, da mi samo napadamo, ampak mi hočemo tudi graditi.

Mi hočemo biti res »Glas zemlje«, tako da bo ves svet slišal proteste kmetov in zvedel njihovo voljo, da si hočejo priboriti tisto mesto, ki jim gre!

Koristno za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rekavice, nogavice, čepne robe, kravate, fino damsko, moške in stroške triko-perilo, dišeče milo, torbice, šipka, potrebščine za šivilje, krojače, tapetnike, čevljarje in sedlarje nudi

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vođe.

MLADINSKI VESTNIK

Beričevo. Tukajšnje društvo kmetskih fantov in deklet ponovi v nedeljo 14. aprila ob pol 4. uri pop. v Beričevem v društveni dvorani igro »Prisega o polnoči«. Kdor še ni videl tega lepega igrokaza, v katerem se tako lepo predstavlja pristno kmetsko življenje, naj ne zamudi te prilike in naj pride na ta dan v Beričevo. Je pa ta prireditev zadnja v tem lokalni, ker se mora društvo v kratkem izseliti. Prosimo torej vse prijatelje društva, da čim številnejše posetijo to prireditev.

Naročniki!

Z današnjo številko smo ustavili pošiljatev »Kmetskega lista« nekaterim dosedanjim naročnikom, kateri niso poravnali naročnine za prejšnje leto, kljub temu, da so bili opominjani na to. Istočasno opozarjamo ostale zamudnike, da čim preje poravnajo naročnino, ker bomo prisiljeni v teku tega meseca ustaviti list tudi ostalim zamudnikom.

UPRAVNIŠTVO.

Za napredek hrvaškega kmečkega naroda.

Meseca februarja je pred 356 leti umrl apostol in mučenik hrvaškega kmečkega naroda Matija Gubec, pred 10 leti pa je umrl istega meseca drugi delavec na hrvaški kmečki njivi, g. Anton Radić, brat Stjepana Radića. Zato pa je hrvaško kmečko prosvetno in dobrodelno društvo «Seljačka Sloga» izbralo ravno ta mesec za svoje letno zborovanje, da tudi na ta način dokaže hvaležnost kmečkega naroda svojim velikim možem, drugič pa zato, da dokaže, da deluje «Seljačka Sloga» popolnoma v smislu idej obeh pokojnikov.

Letos pa se je moral občni zbor «Seljačke Sloge» odgoditi do pretekle nedelje. Na zborovanje je prišlo okoli 500 delegatov iz vseh krajev Hrvaške.

Zborovalce je pozdravil namesto obolelega kmeta Stupariča profesor škornjač. Zborovanje se je razdelilo na dva dela, tako da se je v prvem delu govorilo o delovanju «Seljačke Sloge» v preteklem letu, v drugem delu pa so govorili o smernicah delovanja za bodočnost.

Posmrtnica za Stjepana Radića.

Profesor škornjač je rekel po pozdravu: «Bratje in prijatelji! Mi vsi, ki smo se tukaj zbrali, in vsi oni, ki so z nami v duhu, čutimo, da med nami ni onega, ki je redno obiskoval naše skupščine in z največjo pozornostjo sledil vsem poročilom o našem delovanju. Ni ga več med nami ustanovitelja «Seljačke Sloge», ni ga več velikega Učitelja in Voditelja...»

Zborovalci pri teh besedah vstanejo, govornik pa nadaljuje:

«... ki je znal z duhovitimi in s krepkimi besedami nas učiti, kako da je kmet oče nas vseh, zemlja pa, ki jo kmet obdeluje, naša mati. Ni pa pri svojem nauku preziral mest, ampak je rekel: „Mesta so središča kulture, tam so tržišča, sejmi in šole, toda luč naše sreče in naša korenika, to je vas.“

„Vrnimo se nazaj k zemlji, vrnimo se k stari kulturi in prosveti, in na tem temelju zidajmo dalje“ — to so bile njegove besede.

Zato smo prepričani, da je naš kmet zrastel iz svoje kmečke moči, ne pa, kakor so nekateri govorili, razdirajoča sila, ki jo je treba šele kultivirati in vzgojiti.»

Tem besedam so sledili gromki klici: «Slava Stjepanu Radiću!»

Govornik se je spomnil nadalje še pokojnega Pavla Radića in Gjüre Basarička. Tudi spominu teh mučnikov so zborovalci zaklicali trikrat: Slava!

Poročilo tajnika Hercega.

O delovanju «Seljačke Sloge» je obširno poročal glavni tajnik in duša celega pokreta g. Rudolf Herceg.

«Seljačka Sloga» ima danes 1310 direktnih članov in sicer 24 prosvetnih delavcev, 64 ustanoviteljev-kmetov, 965 rednih članov in 277 podpornikov, ki niso kmetje, imajo pa vse pravice kmečkih članov. Prosvetnih članov je nekaj nad 8000. Podružnic je imela «Seljačka Sloga» preteklo leto 190. Letos je na novo ustanovljenih 23 podružnic.

Tedenski koledar:

- 14. aprila, nedelja: Justin.
- 15. aprila, ponedeljek: Helena.
- 16. aprila, torek: Turibij.
- 17. aprila, sreda: Rudolf.
- 18. aprila, četrtek: Apolonij.
- 19. aprila, petek: Krescens.
- 20. aprila, sobota: Suplicij.

Sejmi:

- 15. aprila: Škocjan, Skaručna, Borovnica, Osilnica, Šmarje pri Jelšah, Ponikve.
- 16. aprila: Križevci — Prekmurje.
- 17. aprila: Grahovo, Kapele, Sevnica.
- 20. aprila: Sv. Tilj.

Valute:

- Dati moramo za:
	Din
1 nem. marko	13-50
1 švicar. frank	10-95
1 avstr. šiling	8—
1 angl. funt	276-40
1 amer. dolar	56-83
1 franc. frank	2-22
1 češkosl. krono	1-68
1 italijan. liro	2-98

Plačajte naročnino za

»KmetSKI list«!

„Mi gremo lahko tudi v gledališče,“

pravi mlada gospa Mica. „Tudi takrat ko peremo, imamo časa, ker nam je težko opravilo pranja odvzel RADION, ki pere sam.“

Varuje perilo!

Leta 1928 se je naučilo brati in pisati nad 10.000 kmetov. Oblastna samouprava je razdelila 15.000 abecednikov, knjig pa je razdelila nad 3000 v vrednosti 50.000 dinarjev.

Društvo je dalje pridno zbiralo darove za pomoč gladojočim.

Veliko važnost je polagalo društvo na svoj list «Kmečka Prosveta». List je imel preteklo leto 138 sotrudnikov, med njimi 74 kmetov. Objavljenih je bilo 773 člankov in pesmi in 58 slik. List je dokaz, da danes že lahko govorimo o kmečki književnosti, ki se vedno bolj dviga in izpopolnjuje. Ta književnost je živa, zdrava in prirodna, ker izvira neposredno iz kmečkega doma.

«Seljačka Sloga» organizira dalje mladino za prosvetno delo in napredek. Zabave so organizirane tako, da so ob enem tudi prosvetne in poučne.

Za kmečke gospodarje je ustanovila «Seljačka Sloga» na predlog g. Predavca organizacijo «Gospodar». To je ustanova, ki

se bavi s proučevanjem rentabilnosti in organizacije kmečkih gospodarstev.

Po zborovanju so vsi udeleženci odšli skupaj na grob Stjepana Radića, da se poklonijo velikemu pokojniku.

Cerkveni krogi in agrarna reforma.

Profesor zagrebskega bogoslovja doktor Šimrak je te dni priobčil v katoliškem listu «Narodna politika» obširen članek o vprašanju konkordata med našo državo in Vatikanom. V članku pravi gospod profesor, da je treba še mnogo stvari preje rešiti predno bo prišlo do te mednarodne pogodbe. Predvsem bo treba odpraviti kancelparagraf, ki se nahaja v novem kazenskem zakonu in da država cerkvi nazaj vsò njeno posest, ki je prišla pod agrarno reformo.

Čudimo se, kako more duhovnik postavljati tako protisocialne zahteve glede zemlje v imenu največje socialne ustanove — Cerkve.

Se ena kraljeva izjava.

Največji ameriški list »Newyork Times« objavlja razgovor svojega dopisnika z našim kraljem, ki je med drugim izjavil:

»Baš eden velikih Američanov, Lincoln, je dejal, da se hiša, ki je medsebojno razprta, ne more vzdržati. Politiki so skušali zavesti v razprtije naš narod. Zahtevali so individualne privilegije za svoje pokrajine, na katere nismo mogli pristati. Nisem mogel dopustiti, da bi podkopavali temelje edinstva in solidarnosti, ki so bili zgrajeni z dolgoletnimi napori. Storil sem vse, da bi se izognil energičnemu koraku, ki pa sem ga vendarle napravil, ker je bil edina rešitev. Obupne situacije zahtevajo obupnih ukrepov. Ko je bila moja potrebnost izžrpana in so bile moje moči napete do skrajne vzdržljivosti od nepomirljivih nerazumnih zahtev političnih voditeljev, sem se odločil, da aboliram parlament kljub temu, da imam globoko zaupanje in respekt napram parlamentarni vladavini. Hotel sem imeti posla direktno z narodom, ker je ves moj narod ene misli in enega sreča ter sem vedel, da me bo podprl. Čeprav bo v novem režimu vsakdo obvaroval svojo individualnost, pripada ves moj narod eni rodbini in ima skupen ideal: edinstvo jugoslovenske rase.«

»Smatram, da so rezultati opravičili storjene ukrepe. Vsa država je mirna, vsakdo vrši svoje delo. Zlonamerne osebnosti in organizacije, ki so sejale nesloge, so umolknile. Namomestiti moramo s težkim in poštenim delom brezuspešna politična natezanja in brezbriznost do realnih narodnih interesov, ki je vladala zadnjih 10 let. Vrnili se bomo k normalnemu režimu, čim bo delo organizacije in rekonstrukcije jamčilo uspeh in povratek normalnih razmer. Prepričan sem, da se bo po dobi, v kateri bo narod osvobojen politične nesloge in strankarskih voditeljev, rodila mnogo boljše in jačja Jugoslavija.«

Zveza agrarnih interesentov.

Odbor Zveze slovenskih agrarnih interesentov je imel dne 4. t. m. svojo drugo redno sejo, na kateri se je sklepalo o peticijah in spomenicah, ki jih bo društvena deputacija predložila Njegovemu Veličanstvu kralju, predsedniku vlade in za agrarno reformo pristojnemu ministru. Takoj po seji se je deputacija prijavila dvorni pisarni s prošnjo za sprejem pri Njegovem Veličanstvu. Sklepalo se je o vseh najvažnejših točkah, ki se tičejo zakona za agrarno reformo v Sloveniji.

Sestanek agrarnih interesentov se je vršil v nedeljo, dne 7. t. m. na Vrhnikih. Na sestanku, ki je bil dobro obiskan, je poročal tajnik Zveze dr. Janže Novak. Od veleposestnikov odvisni interesenti se sestanka niso upali udeležiti iz strahu pred veleposestniki. Saj so bili pred leti celo prisiljeni, da so se vozili v Ljubljano protestirat proti agrarni reformi!

Štiri ministrstva ukinjena.

Dne 3. aprila t. l. je bil objavljen v »Službenih Novinah« zakon o vrhovni državni upravi in je stopil takoj v veljavo. S tem zakonom so ukinjena sledeča ministrstva: 1. agrarna reforma, ki se spoji s kmetijskim ministrstvom; 2. vere, ki se spoji z ministrstvom pravde; 3. narodno zdravje, ki se spoji z ministrstvom socialne politike; in 4. pošta in telegraf se je spojilo z ministrstvom za javna dela. Ministra dr. Alaupović in dr. Krulj sta stavljena na razpoložanje in se vrneta na svoja prejšnja mesta, in sicer dr. Krulj kot upravnik bolnice v Sarajevu, dr. Alaupović pa kot podpredsednik državnega sveta.

V zvezi z reorganizacijo ministrstev je bilo reducirano tudi večje število uradništva.

Važne določbe novega finančnega zakona.

Plačevanje davčnih zastankov z boni za 20% odbitek ob žigosanju kronskih bankovcev.

Za plačilo davčnih zaostankov, nastalih do 31. decembra 1926, bodo sprejemale državne blagajne namesto gotovine priznanice, ki so bile izdane za pridržanih 20% kronskih bankovcev ob njih žigosanju. Te priznanice se bodo sprejemale v polnem iznosu od oseb, oziroma njihovih dedičev, katerim so bile izdane ob žigosanju, od drugih oseb pa samo v vrednosti 50%, vendar pa brez ozira na višino davčnega zaostanka.

Razen tega se bodo navedene priznanice sprejemale v polnem iznosu brez ozira na to, na koga se glase, za plačilo denarnih kazni radi finančnih prestopkov in to za oni del, ki pripada po specialnih zakonih državni blagajni.

Minister za finance predpiše še natančnejša navodila za izvrševanje te odredbe.

Samoupravne finance.

Odmero samoupravnih doklad je za leto 1929 izvršiti na podlagi odmerjenega neposrednega davka za leto 1928. Pri tem je upoštevati določila člena 101. finančnega zakona za 1929/30, ki omejuje pobiranje samoupravnih doklad na nekatere davčne vrste, med drugimi tudi na hišni davek in posebno pridobnino.

Skupna vsota naložene samoupravne doklade za leto 1929 ne more biti večja nego je bila doklada, naložena za leto 1928. Samo v posebnega ozira vrednih primerov sme minister za finance dovoliti povečanje do maksima 10%.

Vzглядno gospodarsko in kulturno delo na kmetih.

V Novi vasi na Blokah so domači gospodarji osnovali Kmetško hranilnico in posojilnico, ki izborna posluje pod vodstvom agilnega župana Stankota Lenarčiča. V l. 1928 je imela nad 12 milijonov dinarjev prometa in lep je tudi njen čisti preostanek. Lansko leto je odlikovala 14 najpridnejših učencev in učenk s hranilnimi knjižicami po 50 Din, katere bo smel vsakdo dvigniti šele s svojim 21. starostnim letom. Tudi v tekočem letu tekmujejo otroci osnovne šole za te lepe nagrade. Šolska deca se s tem obdarovanjem vzpodbuja k varčnosti, pridnosti in zanimanju za narodno gospodarsko delo. Letos je potrosila 5000 Din in ustanovila lepo »Javno knjižnico« z najboljšimi leposlovnimi in strokovnimi kmetijskimi knjigami. Vodi jo učitelj Alojzij Urbančič. Lepo združeno gospodarsko delo rodi najlepše vspehe in izobrazuje svoje člane, da se med njimi širi prosveta, ki je temelj našega gospodarskega razmaha.

Tudi Kmetijska podružnica izvršuje svoje naloge in širi strokovne gospodarske nauke med bloškim ljudstvom, ki vidno napreduje v umni živinoreji in skrbnem poljedelstvu.

Vse to pospešuje tudi odlikovana Zadržna mlekarica, ki izdeluje najboljši sir in čajno maslo. Letos je ta izborna kmetijska organizacija zopet zbrisala 50.000 Din svojega dolga na združnem inventarju in še je nad 30.000 Din čistega preostanka. Z vzornim strokovnim in trgovskim vodstvom bo plačano v par letih vse združeno premoženje in Bločani bodo črpali še lepe zaslužke pri tem svojem gospodarskem podjetju.

Lepa strokovna predavanja sta že imela združni predsednik Lenarčič in strokovni mlekarški ravnatelj Böhm.

Na bloški planoti je hvaležno polje za na-

rodno prosveto in vse kmetijske organizacije napredujejo vsled pridnosti in strokovnega znanja združnih voditeljev.

Tudi Zavarevalnica za govejo živino izvršuje svoje naloge v popolno zadovoljnost svojih članov. Želimo le, da bi se prav vsi kmetovalci oklenili teh gospodarskih družtev, da se osamosvoji naš mali kmet, da se dvigne narodna prosveta, pospeši umna živinoreja ter zboljša narodno gospodarsko stanje. Na delo po začrtanih potih! Potnik.

Pleterje na prodaj?

Slovenec od 4. aprila prinaša notico, da je predstavništvo samostana v Pleterjah pri Št. Jerneju na Dolenjskem pripravljeno prodati vse veleposestvo s samostanom vred, ker se mislijo patri kartuzijanci preseliti v Francijo. Posestvo je menda cenjeno na 7 milijonov dinarjev.

Naše mnenje je, da je edino pravično in v duhu Kristusovega nauka ter socialni gospodarski bedi kmetskega ljudstva odgovarjajoče, da menihi celo posestvo brezplačno ali za malo odškodnino razdele med slovenske bajtarje in siromašne kmete. Prosimo tudi cerkveno oblast, da v tem smislu vpliva na predstojništvo samostana.

V slovenski siromašni zemlji imajo po navadi samostani najboljšo zemljo, v najlepši legi, dočim imajo kmetje svoje zemljišče raztreseno po rebrih in bregovih, ali pa v močvirju. Slovensko kmetijsko ljudstvo trpi na pomanjkanju zemlje in nikjer ni tako pereče vprašanje agrarne reforme, kakor pri nas.

Ako bi se razdelilo še kakih 20.000 ha rodovitne zemlje med naše bajtarje, osebenke in male obrtnike, bi se stotisočem revnega ljudstva pripomoglo do gospodarskega in življenskega obstoja.

Vsi, ki ljubijo slovenski narod in ki jim ni vse skupaj le prazna beseda na jeziku, naj v tem smislu delajo in pomagajo.

Avstrijska vlada

je podala pretekli teden nenadoma svojo ostavko. Predsednik vlade g. Seipel, ki vodi že pet let avstrijsko republiko, je navedel kot vzrok odstopa vlade nesoglasja med koaliranimi strankami večine in odpravo zakona o zaščiti najemnikov. Nadalje je navedel tudi za vzrok odstopa vlade to, ker ga socialisti brezobzirno osebno napadajo in da so radi njega, ki je katoliški prelat, organizirali na veliko odpad od katoliške cerkve. Ker on neče biti krivec, da socialisti kar v množicah izstopajo iz cerkve, se raje umakne iz političnega življenja.

Anglija in Italija.

Pretekli teden sta se sestala v neki vili v bližini Firence angleški zunanji minister Chamberlain in Mussolini. Po službenih vesteh sta se oba državnika razgovarjala o splošnem političnem položaju in utrdila ponovno iskrene medsebojne odnose. Prišla sta do zaključka, da se obe vladi strinjata v vseh vprašanjih, tičočih se njunih držav. Najvažnejša točka razgovora je bilo vsekakor vprašanje konference strokovnjakov v Parizu, ki razpravlja, koliko bo morala plačati Nemčija vojne odškodnine. Ker Nemčija noče pristati na odplačilo 60 milijard zlatih mark, je prišlo med Chamberlainom in Mussolinijem do sporazuma, da naj Francija od svojih zahtev popusti, dočim naj se Angliji in Italiji v celoti izplačajo.

Za angleškega zunanjega ministra je bil pa ta sestanek od velike važnosti tudi radi tega, ker hoče z vspehi v zunanji politiki vplivati na boljši izid bližnjih volitev za svojo konservativno stranko.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštno hranilnice štev. 14.257 REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO Brzjav: »Kmetški doma« Telefon 2347

▼ LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7½%, brez odbitka davka na rente

STANJE VLOG 25.000.000 DINARJEV

JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog

Strankam nudi brezplačno poštno položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8 — 12½ in od 3 — 4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 — 12½.

Podružnica v Mariboru, Slomškov trg 3, pritličje, poleg stolne cerkve.

DOPISI.

Babinci. Dne 3. aprila spremili smo telesne ostanke kmeta Marka Cajnka iz Babince k zadnjemu počitku. Kako je bil pokojnik čist in spoštovan, pokazal je njegov izredno lep sprevod na njegovi zadnji poti na ljutomersko pokopališče, na katerem si je že v znanju izbral in zasigural lep prostorček pod vednozeleno cipreso. Ginljivo petje ljutomerskega pevskega zbora ob odprtem grobu, salva, izstreljena mu na zadnjo počast od junaške čete zgodovinsko znamenite trške strelske garde iz Veržeja, in zadnji turoben odmev iz trobente domačega gasilskega društva, katerega soustanovitelj je bil in kateremu je še pred kratkim podaril stavbišče za novi gasilski dom — ter nagrobni govor zastopnikov obeh teh društev, ki sta ga korporativno spremljala na mirovdvor, — vse to je bila javna ocena pokojnika v življenju, ki je bil najboljši zgled dobrega naprednega in varčnega gospodarja in preudarnega moža, h kateremu se je marsikdo v sili zatekel po dober nasvet, a tudi dejansko podporo. Nekoč se je okrajni sodnik po končani zapuščinski cenitvi večjega kmetškega posestva v medvojnem času, v katerem so se ravno vsled zgrešenih takih cenitev ob kolebajoči pravdni vrednosti nepremičnin porodile neredko potem med dediči, neljube pravde —, izrazil: da se od gospoda Cajnka v danih slučajih še celo sodnik marsikaj zamore naučiti. Kot cenilca in izvedenca v nešteti zadevah bomo pokojnika v prihodnje zelo pogrešali. Kot družabnik se je s svojo neženerirano prijaznostjo in zdravim humorjem vsakemu na mah prikupil. Kot uvideven človek in — bi rekel — kmečki filozof je za svojo zadnjo pot, in vse kar je s tem v zvezi, do najmanjše potankosti uredil in se nam tudi v tem oziru postavil za vzgled doslednosti postavljenih si ciljev, ki je bil končno zadnja pot pod zeleno cipreso. — kjer naj mirno počiva. Blag mu spomin! Odlični zalujoči vdovi, s katero sta si nad štiri desetletja delila brige in veselja, ki jih donša vsakdanje življenje, v najlepši harmoniji, pa naše sožalje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prireditev igre »Vozel«, smo morali vsled raznih okolištin — vendarle preložiti. Sporočamo vsem prijateljem našega društva »Kmetških fantov in deklet«, da se vrši igra 14. aprila. Ne pozabite torej tega dne. K obilni udeležbi vas vabi — odbor.

Veržej. Prisega o polnoči. Veržejsko Bralno društvo je priredilo dne 14. t. l. dramo »Prisega o polnoči« z nad vse pričakovanje velikim gmotnim in moralnim uspehom. Velika dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Občinstvo je sledilo prizorom z napeto pozornostjo in pri raznih nastopih si lahko videl, kako so ljudem polzele solze po licih. Vsi igralci so rešili svojo vlogo vzorno, vsak in vsi so se v polni meri zavedali lepote tega igrokaza, v katerem se tako lepo predstavlja

pristno kmetško življenje. Po predstavi se je občinstvo zadovoljno razšlo z željo, naj bi se predstava ponovila. Zato bo Bralno društvo ponovilo »Prisega o polnoči« dne 14. aprila 1929 ob 3. uri popoldne v dvorani g. Hedžeta. Kdor še ni videl, ali hoče ta lepi igrokaz videti še enkrat, naj nikakor ne zamudi prilike in naj pride 14. t. m. Prosimo pa, da se vstopnice preskrbijo, komur le mogoče pri predprodaji, da pri blagajni ne bo nepotrebne prerivanja. Predprodaja pri g. trgovcu Bobnjaru v Veržeju.

Cirkovci na Dravskem polju. Dne 6. t. m. je obiskal našo občino g. okrajni glavar iz Ptujja, da zapriseže novega občinskega komisarja in odbor. Za komisarja je postavljen stari naš župan. Proti njegovemu imenovanju za komisarja se je sicer pritožilo nekaj ljudi, ker pa pritožbe niso držale, je bil postavljen za komisarja stari župan, ki bo svojo dolžnost vršil še naprej v splošno blaginjo občanov. Dela je v naši občini dovolj. — Tudi gasilno društvo, ki je nekaj časa preživljalo neprijetne domače boje, se je zopet pomirilo in upati je, da bo poslej delo naglo napredovalo, zlasti če bomo dobili novo motorno brizgalno.

Zirovnica. V sredo dne 4. aprila ob 1. uri popoldne je treščilo v skedenj posestnika Iv. Sege (Kovača) v Zirovnici št. 37. Ogenj se je z bliskovito naglico širil in ko je prispela domača brizgalna na pomoč, je ogenj že objemal 5 skednjev. Požar je vpepelil posestniku I. Lunki skedenj in šupo, Neži Telič skedenj, A. Lunki št. 38 skedenj in kozolec, Iv. Šegi skedenj, Iv. Lunki št. 55 skedenj, Andreju Roku skedenj, Fr. Žnidaršiču skedenj, Fr. Hribarju šupo, Fr. Hrbljanu skedenj in kozolec, Jakobu Drobniču skedenj in kozolec. Vsi navedeni so ostali brez vsakršne krme za živino, tako da so odvisni le od pomoči dobrih sosedov. Zgorelo jim je nadalje skoro vse gospodarsko orodje, vozovi, plugi, brane, mlatilnice, kosilnice, slamoreznice itd. Ker so bila gospodarska poslopja v tesni bližini in je bil isti dan živinski sejem na Rakeku, je bilo veliko pomanjkanje gasilskih moči in se ni moglo mnogo rešiti, kar bi se sicer dalo. Posebno požrtvovalno je pomagal gasilec Iv. Debevc in Fr. Lunka. Ta dva sta preprečila, da se ni ogenj razširil še naprej. Tudi grahovska požarna bramba je veliko pomagala pri gašenju. Več gasilcev je bilo lažje opečenih in ranjenih. Pomoč od strani oblasti je prizadetim nujno potrebna. Če kdo, so ti pogorelci najbolj potrebni podpor.

Studeneec pri Krškem. Tu se namerava takoj na spomlad graditi, oziroma preložiti staro cesto od Impolske grajščine ob Savi čez Studeneec do vasi Roviše. Predpriprave za to delo so skoro končane, ker se je že v minulem letu naredil tozadevni načrt. Ta načrt ima pa to slabo stran, da gre večinoma ob stari progji le po par metrov stran višje ali nižje in vključ temu se bo prav malo porabilo stare ceste. Ta nova preložena cesta bo v gospodarskem oziru koristila le dvema vasima. Proti temu na-

črtu se je borila ogromna večina studenških občanov. Tudi tri četrtine občinskega odbora studenškega, kakor tudi v sosednih občinah so bili proti po dosedanemu načrtu za preložitev omenjene ceste, pač pa so se zavzemali za drug bolj pripraven in gospodarsko koristnejši načrt. To je, da bi šla preložitev te ceste po Impolskem grabnu čez vas Zavratac na Roviše. Ako bi se po tem načrtu izpeljala preložitev stare ceste, bi pravi pomen preložitve dosegel svoj cilj, ker bi šla ta proga po sredini studenške občine po naravni dolini z zmernim vzponom in bi služila desetim vsem v direktno korist. Že mnogo let si prebivalci teh vasi žele dobiti kako zvezo z ostalim svetom, kajti dosedaj so popolnoma odrezani in zapuščeni. In to pot je najprikladnejša prilika, da se ta pozabljen kraj gospodarsko dvigne. Merodajni faktorji imajo gotovo smisel, da naj se ceste gradijo oziroma prelagajo tam, kjer je ljudska potreba največja in predvsem v občo gospodarsko korist. Če kje, torej tu je nujna potreba, da se preložitev omenjene ceste izvrši po Impolskem grabnu čez Zavratac na Roviše. Prebivalci vasi Studeneec in Novo imajo, če se cesta preloži po tem novem načrtu, še vedno na razpolago staro cesto, ki je dovolj trdna, če tudi so strmi klanci. Vendar bodo vaščani Studenca lahko z uspehom uporabljali novo cesto, ki bi šla čez Impolski graben, ker bi prišla blizu vasi Roviše nazaj na staro cesto le kakih 800 metrov daleč stran od vasi Studeneec. Tako bi Studenčani imeli povoljnijo zvezo z železnico namesto s severne, potem z južne strani. Pričakujemo, da bo sedaj, ko ni več nobene stranke, zmaga pamet, prevdarnost in pravica v ljudsko korist. Upamo, da bodo odločujoči činitelji upoštevali resnično gospodarsko korist ljudstva. Naprošamo g. velikega župana in g. komisarja ljubljanske oblasti, da gresta pravični in koristni stvari na roke ter naj se sama, če le mogoče prepričata na licu mesta, kako važna je sedaj odločitev za nameravano preložitev imenovane ceste. Nismo nevoščljivi tistima dvema vasema, da bi imeli malo boljše zvezo z železnico, toda stvarno presojeno pa moramo reči, da bo veliko denarja v primeru z gospodarsko koristjo stran vrženega. Nujno prosimo merodajne činitelje, da naj takoj izvršijo revizijo dosedanjega načrta za preložitev ceste ter se naj pregleda na licu mesta po inženjerskih strokovnjaško in naredi drug popolnejši načrt, ki bo odgovarjal vsestransko gospodarski koristi. — Ta pregled ceste bi se bil moral izvršiti že pred meseci, ali dosedaj ga še ni bilo. Zelo važno je, da bodo lahko dali svoje mnenje na licu mesta vsi prizadeti. Danes je vprašanje cest postavljeno na popolnoma novo podlago in zato se ne smejo v interesu splošnega prometa izdelovati načrti enostavno po starem načinu. Obči gospodarski interesi stavljajo danes na tehniko mnogo večje zahteve kakor nekdanj. Ugoditi tem zahtevam je prvi pogoj, ki se mora upoštevati pri izdelavi načrtov.

NOVICE.

Opozorilo kmetovalcem. Ministrstvo za kmetijstvo in vode opozarja kmetovalce, da je letošnja ostra zima zelo neugodno vplivala na kalivost koruze v shrambah. Z ozirom na to se priporoča kmetovalcem, da jemljejo letos koruzo za seme vedno iz sredine kupa, za boja ali vreče, ker je seme iz zunanjih plasti radi mraza izgubilo na svoji kalivosti.

Semenski krompir. Kmetijska družba za Slovenijo razglašala, da se bo dobava semenskega krompirja letos vsled mraza nekoliko zakasnila. Družba je dobila brzojavno obvestilo iz Poljske z dne 6. aprila, da je tam sedaj zopet 10 stopinj C pod ničlo, zato je takojšnja odposiljatev nemogoča. Dobava se bo vsled tega za par dni zakasnila. To v obvestilo in ravnanje vsem onim, ki so naročili inozemski semenski krompir. Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani.

Oblastni proračuni za leto 1929. Finančno ministrstvo je sestavilo pregled oblastnih proračunov za tekoče leto, po katerem so predvideni izdatki vseh oblasti v naši državi z vsoto 828 milijonov Din napram 686 milijonom v letu 1928; dohodki pa so predvideni z vsoto 800 milijonov Din napram 689 milijonom v letu 1928. Pri tem je treba upoštevati, da bregalniška oblast do danes še ni predložila finančnemu ministrstvu proračuna za tekoče leto. Največje proračune izdatkov imajo naslednje oblasti: zagrebška 73.9 milijona Din, ljubljanska 69.9 milijona, podrinska 62.7 milijona, mariborska 62.5 milijona, baška 44.4 milijona, osiješka 42.7 milijona, beograjska 40.1 milijona, splitska 38.7 milijona, zetska 38 milijonov, primorska-krajiška 35.2 milijona, niška 26.9 milijona, sremska 26.4 milijona, sarajevska 23.1 milijona, skopljanska 22.2 milijona, podunavska 20.9 milijona, šumadijska 18.9 milijona, bitoljska 18.1 milijona, požarevačka 17.8 milijona, timoška 16.5 milijona, dubrovniška 15.7 milijona, kosovska 15.3 milijona, moravska 11.6 milijona, raška 11.7 milijona, kruševačka 11.1 milijona, vrbaska 10.9 milijona, tuzlanska 10.4 milijona, vranjska 9.4 milijona, užička 8.3 milijona, travniška 8 milijonov, valjevska 7.9 milijona, mostarska 5.1 milijona in bihačka 4.7 milijona dinarjev. — Med izdatki oblastnih samouprav zavzemajo prvo mesto izdatki za ceste in zgradbe (268.9 milijona Din), izdatki za sanitarne potrebe (139.3), izdatki za administrativno osebje (64.5), izdatki za oblastna podjetja (79.6), izdatki za prosveto (54.6) in za kmetijstvo (91.7). Med dohodki vseh oblasti pa tvorijo glavne postavke subvencije in dotacije (217.3), oblastne doklade (121.6), trošarine (94.7) in takse.

Na seji finančno-ekonomskega komiteja ministrov, ki se je vršila 3. aprila, je bil med drugimi važnimi zadevami stavljen tudi predlog zakona o amnestiji in aboliciji (črtanju) prestopkov davčnih, trošarinskih in carinskih predpisov. Ker je takih prestopkov zelo mnogo in so predpisi silno strogi, se je kralj odločil, da z amnestijo odpravi preostre posledice, ki bi zadele posamezne prizadete.

Tekstilna šola v Kranju. V četrtek dne 4. t. m. se je vršila v Ljubljani razprava za ustanovitev tekstilne šole v Kranju. Razprava so prisostvovali: komisar oblastne samouprave, zastopnik ministrstva trgovine, zastopnik mariborske oblasti, župan iz Kranja, zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo ter zastopnik Zveze industrijecev. Razprava je prišla do sledečega zaključka: Ustanovi se tkalska šola v Kranju, ki naj začne s poukom septembra 1930. Oblastna samouprava izdela načrt statuta za kuratorij, ki bo poslan vsem prizadetim organizacijam v izjavo.

Načrt zakona o ribarstvu, ki bo obsegal pomorsko, rečno in jezersko ribarstvo, se izdeluje v kmetijskem ministrstvu. Načrt bo poslan zainteresiranim korporacijam v izjavo.

Izenačenje trošarine na žganje. V ministrstvu za poljedelstvo je posebna komisija sestavila zakon o izenačenju trošarine na žganje. V Srbiji doslej niso plačevali te občne davčine. Z novim zakonom bo uvedena enotna trošarina za vso državo in se bo morda šede na pričakovani večji donos nekoliko znižala v primeri s sedanjo.

Tričetek pogajanj z Rumunijo. V ponedeljek so se pričela pogajanja med našo državo in Rumunijo za ureditev vseh spornih vprašanj. Pogajanja se vrše v Beogradu.

Poroka. Na veliko nedeljo se je poročil v Ljubljani g. Ignac Tomc, veletrgovec in posestnik v Moravčah, z gđ. Leo Bayr, hčerko pokojnega ravnatelja Kmetске hranilnice iz Ljubljane. Mlademu paru želimo veliko zakonske sreče.

Dr. Vladko Maček je bil 4. t. m. obsojen na 14 dnevni zapor radi neke izjave, ki je bila priobčena v »Narodnem Valu« po 6. januarju. Tudi dr. Krnjević, tajnik bivše HSS, je bil po tiskovnem zakonu obsojen. Oba sta vložila prizive.

Nova zima je nenadno nastopila po izredno lepih velikonočnih praznikih. Po celi državi je pričelo snežiti in po nekaterih krajih Bosne je nanese 1 m visoko snega.

Samomor je izvršil pretekli teden na postaji Fala 28-letni krojaški pomočnik Alojzij Dornik. Prerezal si je z britvijo vrat in kmalu izdihnil. Vzrok je bila brezposelnost in ker ga je punca zapustila.

Cankarjeva družba. Delavstvo si je ustanovilo svojo književno založbo »Cankarjevo družbo« ter obenem s tem postavilo trajen in živ spomenik Ivanu Cankarju. Izdajala bo »Cankarjeva družba« vsako leto na jesen štiri knjige, katere bodo dobivali člani za letno članarino 20 Din. Pozdravljamo ta korak delavstva, ker knjiga je najboljši učitelj in prijatelj vsakega.

Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekt!

Umor pri Sodražici. Preteklo nedeljo zvečer je bil zavrtno ustreljen 1000 korakov pred svojo hišo posestnik Anton Jakopič (Hribernik) iz Črnega potoka pri Velikih Laščah. Kmalu po 9. uri zvečer, ko je zapustil gostilno Jakliča v Karlovcih, sta počila dva strela, na kar je vse utihnilo. Nekaj po desetih pa potrka nekdo na Jakopičeva vrata. Hčerka je odprla in našla pred hišo umirajočega očeta. V daljavi sta pa izginili dve neznanici osebi. Denar so našli pri umorjenem nedotaknjen. Orožništvo morilce zasleduje.

Strela zažgala 12 poslopij. V torek 2. aprila je udarila strela v skedenj posestnika Janeza Šege v Zerovnici pri Grahovem. Skedenj je bil v trenutku ves v ognju. Požar se je širil na vse strani tako, da je pogorelo skupaj 12 poslopij. Škoda je cenjena na pol milijona dinarjev.

Odhod v gledališče je kaj lahak, ako niste izmučeni. — Pazite torej, da za pranje perila vzamete Schichtov »Radion«.

Strela zažgala zvonik. Pri Sv. Volbenku je v torek 2. aprila udarila strela v zvonik, ki je ves pogorel. Prebivalci, ki so prihiteli z vseh strani gasiti, so komaj obvarovali drugi zvonik in cerkev pred ognjem.

Ponarejevalca denarja so odkrile oblasti v Novem Sadu. Iz Madžarske pobegli urar Josip Seman, 75 let star, si je nabavil raznega orodja in pričel delati 100 dinarske bankovce. Ponarejeni so bili tako dobro, da jih je bilo komaj spoznati. Semana in njegove pajdaše so aretirali.

Kot noč in dan je razlika, ako ne rabite raznih poceni sredstev za pranje, ampak vzamete »Žensko hvalo« in Schichtovo terpentinsko milo. — Poglejte naš današnji oglas!

Kmetijska družba za Slovenijo je otvorila v Celju na kolodvoru v poslopju bivše »Sloge« skladišče, v katerem bode vzdrževala zalogo kmetijskih potrebščin.

En gram radia je dobila te dni naša država iz češkoslovaškega mesteca Jahimova. Radij so pripeljali v debeli svinčeni posodi, da ni nevaren okolici. Radij bodo izročili splošni državni bolnici v Beogradu in bodo z njim zdravili raka, to najtežjo človeško bolezen.

Agrarna reforma v Dubruži (Rumunija). Kmetiska stranka v Rumuniji pripravlja nov zakon o agrarni reformi, katerega bo predložila parlamentu. Po tem zakonu bodo vsa ve-eposestva razlašena in koloni (kmetje) imajo pravico na to zemljo, toda zavezati se morajo, da jo bodo sami obdelovali. Dosedanji zakon je predvideval samo razlastitev 1/3 ve-eposestev.

Velikanska železniška nesreča se je dogodila pretekli četrtek v Rumuniji. Na postaji Babovci je skočil s tira brzovlak in se prekucnil preko železniškega nasipa. Vlak je vozil s hitrostjo 60 km na uro. Zaradi napačno postavljene kretnice je lokomotiva v največji brzini iztirila, za njo pa vsi vagoni. Sunek je bil tako močan, da so se trije vagoni docela razbili, nakar je še eksplodiral parni kotel v lokomotivi. Vsi potniki so ali mrtvi, ali težko ranjeni. Izpod ruševin so potegnili 40 mrtvih in 72 težko ranjenih.

Rdeča armada sovjetske Rusije šteje že od leta 1924 okrog 600.000 mož in odgovarja to število mirnodobskemu stanju. Od tega časa so se uvajale pri vojski ne samo vojaške, ampak tudi politične reforme, katere so imele glavno svrhu pojačati v rdeči armadi razredno delavsko zavest oficirjev. Pri ustanovitvi rdeče armade so morali njeni organizatorji sprejemati v vojsko tudi bivše carske oficirje. Radi kontrole nad temi oficirji so se ustanovili pri armadi politični komisariji, katerih obstoj je bil tako dolgo zamaščen, dokler ne bo ves oficirski kor izpolnjen z novimi močmi, ki so vzgojene v boljševiskem duhu in politično zanesljive. Baljševiška stranka je izdala letos poseben proglas, v katerem naglasuje med drugim, da je najvažnejša naloga komandantov rdeče armade, da skrbje za povečanje števila oficirjev iz delavskih in kmetjskih slojev. V vojne šole se morajo v prvi vrsti sprejemati delavci in revni kmetje.

Katastrofa švicarskega parnika. Na jezeru Lago magiore se je pretekli teden potopil švicarski potniški parnik, potem ko je zadel na neko skalo. Večina potnikov se je rešila, a deset jih je utonilo. Kapetan ladje, ki je zakrivil nesrečo, se je ustrelil.

S podmornico na Severni tečaj. Znameniti raziskovalec Severnega tečaja Wilkins se je odločil s podmornico doseči najsevernejšo točko naše zemlje. V to svrhu mu je zgradila ladjedelnica Simon Lake Comp. podmornico, 28 m dolgo in 3 in pol metra široko. Zgrajena je tako, da lahko prebije najdebelejšo plast ledu in se prikaže kjerkoli na dan. Wilkins namerava v najbližji bodočnosti na pot. Vozil bo 40 m pod morjem na razdaljo 2050 angleških milj, da dospe na Severni tečaj. Tu bo s pomočjo posebnih naprav razbil led ter se izkrcal na površino večnega ledu. Dognano je namreč, da Severnega tečaja ne pokriva suha zemlja, ampak večno zaledenelo morje.

Krvava Velika noč v Besarabiji. Po odloku najvišje oblasti rumunske cerkve bi se imela vršiti letos Velika noč po novem kalendarju. Pravoslavni rumunski kmetje so se tej novotariji odločno uprli in iz mnogih cerkva v Besarabiji so duhovnike, opravljajoče velikončne obrede, prepodili in pretepli. Po nekod je prišlo do težkih spopadov, v katerih je bilo več kmetov mrtvih in ranjenih.

»Martin Brbek« je naslov izvirni povesti iz kmetjskega življenja, ki jo je spisal Ivan Podržaj. Knjiga stane Din 20.— in se dobi v vseh knjigarnah.

Mednarodna kmečka organizacija.

«Mednarodni agrarni biro» v Pragi poča, da sta organizaciji pristopili zopet dve kmečki stranki in sicer «Kmečka zveza» v Letiški in «Kmečka zveza» (Landbund) v Avstriji. Na ta način dobiva Mednarodni agrarni biro vedno bolj splošno-evropski značaj.

V «Mednarodnem agrarnem biro-u» so včlanjene doslej kmečke stranke sledečih dežel:

Kanton Aargau (Švica — v Švici so kantoni suvereni in zato je tam kmečka stranka organizirana po kantonih), Bolgarija, Estlandija, Finska, Francija, Jugoslavija (srbski Savez zemljoradnika, Hrvatska seljačka stranka in Slovenska kmečka stranka so sedaj razpuščene), Litva Latiška, Nizozemska, Avstrija, Poljska, Rumunija in Češkoslovaška. (Iz «Bulletin M. A. B.»)

NARODNI GOSPODAR

Ustanovitev gospodarskega sveta pri Mali Nedelji.

Malonedeljčani se čim bolj zavedajo, da je le v modernem gospodarstvu zasiguran povoljni uspeh. Ljudstvo je začelo uvidevati, da je zato treba ne le vsestranske izobrazbe in požrtvovalnosti, ampak pred vsem skupnega in vzajemnega delovanja. Zato so tukajšnje gospodarske organizacije: kmetijska podružnica, sadjarska in vrtnarska podružnica, hranilnica in posojilnica osnovale malonedeljski «gospodarski svet». Tako so pritegnjeni skoro da vsi posestniki Male Nedelje v eno linijo gospodarske skupnosti in gospodarskih ciljev, kar bo brezdvomno služilo v dobrobit tega od železniškega omrežja nesrečno izoliranega in nekako zapostavljenega, a vendar idilično lepega kraja, z živahnim, a dobrim in gostoljubnim ljudstvom.

V nedeljo, 14. aprila 1929 bode kmetijska podružnica skupno s sadjarsko in vrtnarsko podružnico v spodbudo živahnejšega gospodarskega gibanja priredila srečolov s približno 400 dobitki. To so osobito predmeti, ki se rabijo v gospodarstvu, kakor Sakov plug, reporeznica, umetna gnojila, žveplalniki za gorice in sode, moka, gospodarske knjige, perilo, brana, samokolnice in drugo gospodarsko orodje.

Nazadovanje izvoza jajc.

Zadnji čas večkrat čitamo kako nazaduje izvoz jajc, kateri pomenja v našem narodnem gospodarstvu, ako bi šlo naprej tako navzdol, občutno škodo. S kokošjerejo se peča skoro sleherna družina, prvič jim ni treba kupovati jajc za dom, a drugič dobe sem in tja kakšen dinar za prodana jajca. Da bi pa redili kokoši na veliko, se danes ne izplača, ker so jajca prepoceni. Posebno na deželi, kjer se dobi komaj po 90 par za komad od trgovca. Ako računamo vse stroške od nasaditve pa do prve prodaje jajc vidimo, da so se kokoši že zdavnaj zajedle, zato jih redimo tako malo samo za dom. Vse drugače je bilo pred par leti. Takrat so se prodajala jajca komad po 2 dinarja in še dražje. Takrat ste okoli kmečkih domov videli cele črede kokoši. Treba je dvigniti ceno jajcem, pa bo tudi izvoz jajc napredoval. V prvi vrsti pa naj bi merodajni faktorji poskrbeli, da si ustanove kmetije sami svoje zadruga za trgovino z jajci, da bi si sami spravljali za služek v svoje žepe, ne pa kakor je danes, da mora kmet delati vedno za druge ter si njegovo delo dele in uživajo oni, ki niso imeli prav nobenega opravka s kokošjerejo. O izvozu jajc pa odločajo kmečke gospodinje s tem, da redijo več ali manj kokoši. F. J.

Sadjarski odbor za okraj Radovljica priredi tekom meseca aprila in maja t. l. pet celodnevni poučnih tečajev za precepjanje in oskrbovanje sadnega drevja, in sicer: Dne 14. aprila v Gozdu pri Kranjski gori v hiši št. 14. — Dne 21. aprila na Smrkuču pri Breznici pri Janezu Zupanu št. 39. — Dne 25. aprila v Nomenju v Bohinju v tamkajšnji šoli. — Dne 28. aprila na Češnjici v Bohinju v sirarni in 5. maja t. l. pri Sv. Križu nad Jesevicami v šoli. — Podajal se bo najpotrebnejši teoretični in praktični pouk sadjarstva. Vabijo se vsi zainteresirani, posebno pa mlajši posestniki in mladeniči k obilni udeležbi. Priporočajo pa se, da prinese vsak udeleženec s seboj cepilno orodje, oziroma vsaj oster nož. — Vsak tečaj prične ob 8. uri predpoldne. — Sadjarski odbor za okraj Radovljica.

Tobačni izvleček. Uprava monopola bo letos odajala tobačni izvleček po sledeči ceni: v sodih po 5 Din za 1 kg, v kantah po 6 Din za 1 kg brez embalaže. Tobačni izvleček bo mogoče v Sloveniji dobiti pri monopolskem skladišču v Ljubljani. Ministrstvo za kmetijstvo in Srbsko poljedelsko ministrstvo dobita brezplačno na razpolago po 500 kg tobačnega izvlečka v sodih za propagando izvlečka. Tobačna tovarna v Ljubljani bo izdelovala, če bo potrebno, tobačni izvleček tudi za rezervo in monopolska uprava bo reklamirala po lokalnih strokovnih časopisih tobačni izvleček. Sadjarje opozarjamo na to ceneno sredstvo za pokončevanje listnih ušani hdo mob ex

Književnost.

Državoznanstvo. Dr. Fran Ogrin, vladni svetnik, izda v samezaložbi knjigo »Državoznanstvo«, ki nudi v 4 delih pregled naše državne organizacije, važnih zakonov izpred in po 6. januarju 1929 in vsebuje tudi »misli o bodoči državni ureditvi«. Ti deli so: Splošna državna ureditev, državna ureditev naše kraljevine, kmetijstvo in zakonodaja, razne zadeve, ustanove in zakoni. Knjiga je v tisku in izide do konca meseca aprila ali začetkom maja, obsega ca 130 strani in stane v nadrobni prodaji 30 Din. Knjiga bo služila zlasti trgovcem, kmetijcem, zasebnikom, občinam, šolam itd. Dobivala se bo v knjigarnah, more pa se naročiti tudi že sedaj pri pisatelju (Kamnik). Tiska se v tiskarni M. Hrovatin, Ljubljana.

Fridtjof Nansen. V noči in ledu. Priredil Fran Albreht. V Ljubljani 1928. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 108 strani s slikami. Cena broš. knjigi Din 36.—, vezanji Din 46.—, poština Din 2.—. Poskus Fridtjofa Nansena priiti v letih 1893 do 1896 na severni tečaj, je eden najzanimivejših in najsvojevratnejših. Potoval je z ladjo. Ladja pa je na Severnem ledenem morju primrzela. Nansen sam pa se je v spremstvu poročnika Johansena in nekaj psov peš odpravil po ledu na nevarno pot na severni tečaj. To potovanje, ki je trajalo skoro dve leti, je opisal v svojem znamenitem delu na posebno pretresljiv in dramatičen način. Knjiga, ki je tudi sicer polna prekrasnih opisov narave in mrtve arktične pokrajine ter bogstva misli in doživljanjev, je izšla sicer v skrčeni, a smiselno prirejeni izdaji tudi v slovenskem jeziku. Nedvomno bo posebno mladini pa tudi odraslim navdse dobrodošlo čtivo. Okrašena je z lepimi slikami v bakrotisku in pridejan je zemljevid prepotovane zemlje.

ZA SMEH.

Videl ga je.

Trgovec vstopi z računom v hišo in vpraša služkinjo:
 »Ali je gospod doma?«
 »Ne, ni ga!«
 »Kako, saj sem ga videl, ko je vstopil.«
 »Da, toda tudi moj gospodar Vas je videl, da prihajate.«

Oče: »Vzemi liter in skoči po vino!«
 Sin: »Dajte denar, oče!«
 Oče: »Z denarjem bi vsak lahko kupil, prinesi brez denarja.«
 Sin se vrne in dá očetu liter: »Na, pijte.«
 Oče: »Kako, saj je prazen?«
 Sin: »Iz polnega bi vsak lahko pil, poskusite iz praznega.«

Bias, grški modrijan, se je vozil po morju v družbi razuzdanev in brezbožnikov. Vihar je nastal in ladji je pretihla nevarnost, da se potopi. Tedaj je pričela vsa družba klicati bogove na pomoč.

Bias jim je svetoval: »Tiho bodite, da bogovi ne zvedo, da ste tu.«

Dve ženski napravita škandal, a tri pekel.

V cerkvi je župnik tako ginljivo pridikal, da se je vsa cerkev jokala, le eden je ostal trdega srca kot skala in ni jokal. Župnik ga vpraša s prižnice:

»Zakaj pa ti ne jokaš?«
 »Nisem iz vaše fare!«

Vajenec za krojaško obrt se takoj sprejme s hrano in stanovanjem v hiši. — Naslov pove uprava «Kmetkega lista».

L. MIKUŠ
 LJUBLJANA, MESTNI TRG 15

DEŽNIKI

La mob!
 La vilba!

Cez 30 let staro pošteno podjetje pri

»Češniku«
 Ljubljana, Lingarjeva ulica

Najboljši nakup dobrega in trpežnega blaga za ženske in moške obleke.

Sukno, stoffi, kamgarni samo češko in angleško.
 Prepričajte se!
 Oglejte si zalogo!

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 29. marca 1929 je bilo pripeljanih 32 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 5 do 6 tednov stari komad 150 do 160 Din, 7 do 9 tednov stari 180 do 200 Din, 3 do 4 mesece stari 250 do 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 400 do 500 Din. 1 kg žive teže 10 do 12-50 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 18 Din. Prodanih je bilo 24 svinj.

Obrtna, industrijska in kmetijska razstava v Ljutomeru. Od 11. do 18. avgusta t. l. se vrši v Ljutomeru razstava obrtnih in industrijskih izdelkov ter kmetijskih pridelkov. Udeležba razstavljalcev je, kar se tiče obrti in industrije, neomejena, na kar opozarjamo zainteresirane iz vse Slovenije, osobito iz ljutomerskega sreza, Prekmurja, sosednih okrajev ter sosednih hrvatskih pokrajin. Na programu so nadalje: razstava vina iz ljutomerskega in gornjeradgonskega okoliša, razstava goveje živine iz ljutomerskega sreza, sadjarska, vrtnarska in čebelarstva razstava, razstava poljskih pridelkov, semena in poljedelskih strojev, razstava konj znamenite murpoljske pasme, združena z dirko, ter lovska razstava. Razne strokovne organizacije so obljubile svoje sodelovanje. Za obrtno in industrijsko razstavo sprejme prijave že sedaj razstavni odbor, za ostale panoge pa bodo izšli še posebni pozivi.

Za dan 10. aprila t. l. določeni vinski sejem in razstava vina v Ljutomeru se je moral iz tehtnih razlogov preložiti in se vrši dne 29. aprila t. l. Kakor prejšnja leta, bo tudi ta prireditelj dokazala, da se pristni Ljutomerčane dobi samo v Ljutomeru. Kljub lanskemu deževju v rani jeseni so vina prav prijetnega harmoničnega okusa. To je pripisovati predvsem pozni trgatvi, ki je v ljutomerskem okraju postala že običajna. Ker so vinske zaloge zadnjega letnika posebno obilne, bo tudi izbira vina prav lahka. Gostilničarjem, vinskim trgovcem in drugim ljubiteljem dobrega vina se bo nudila ta dan najlepša prilika za nakup prvovrstnega blaga po zmerno nizkih cenah.

Levoročni „FLACHSTEP“ Cylinder

Znano je, da so najprecizneje izdelani samo
ŠIVALNI STROJI
znamke

Gritzner in Adler
za dom, obrt in industrijo

Večletna garancija.

Ugodni plačilni pogoji le pri

Josip Petelinc
Ljubljana, bilan Prešernovega
spomenika ob vodi.

Vabilo

na

občni zbor

Kmetске hranilnice in posojilnice
na Vačah, r. z. z. o. z.

ki bo

v nedeljo, dne 14. aprila 1929 ob 13. uri v zadrुžni
pisarni.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev bilance za leto 1928.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

NACELSTVO.

Išče se tihi
družabnik-ca
za podjetje na
deželi.

Dopise prosim pod
„Tujski promet“ na
upravo „Kmet. lista“.

Vsako množino
↑ **semenskega krompirja** ↓
sajboljše vrste dobavlja po
ceni Din 185.— za 100 kg
„EKONOM“ osrednja gospodar.
ska zadruga
Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 7

Vabilo
na
redni občni zbor
Kmetijske zadruga v Sp. Poljskavi

ki se vrši

v nedeljo, dne 14. aprila 1929 ob 13. uri v občinski
hiši v Spodnji Poljskavi.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1928.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako občni zbor ob določenem času ne bo sklepčen,
se vrši eno uro pozneje drugi, ki bo sklepal brezpogojno.
NACELSTVO.

Hočete se
li svojega
revmatizma, protina osvobo-
diti?

Trganje in bodenje v udih in sklepkih, oteženi udje, skriviljene roke in noge,
trganje in bodenje v raznih delih telesa, celo slabost oči so čisto posledice
revmatizma in protina, katerega je treba odstraniti, ker sicer bolezen vse
bolj napreduje.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki raz-
krajja sečno kislino, po-
spešuje izmenjo snovi
in izločenje, torej ne
takozvani univerzalni
all tajni lek, nego pro-
dukt, ki ga nam nudi
sama mati narava za
blagor trpečega člo-
veštva.

Dam vsakomur brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pa dobite iz mojih, v vseh deželah obstoječih skladšč
poskušnjo zajedno s poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti
tega sredstva in njegovem načinu delovanja.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 16.

BLAGO

za ženske obleke, avilane
velonene in perliane, sadnje
novosti — češkega izvora

Velika izbira,
mnogo solidne cene

P. MULLER „PIL SNOU“
Ljubljana

EKONOM osrednja gospodariska zadruga
v Ljubljani, Kolodvorska 7
ima stalno v zalogi:

Umetna gnojila: Kalijevo sol, superfosfat, nitrofoskal
(mešano gnojilo), čilski soliter, apneni dušik i. dr
Semena: lucerno, domačo deteljo, travna semena, se-
mensko peso, češki semenski oves, grašico i. dr.
Seno in pšenično slamo dobavlja po najnižji ceni
franko vsaka postaja.

Modni kangarni
športni ševjol
za rime obleke.
Velika izbira,
ugodne cene.
L. MULLER „PIL SNOU“
Ljubljana

Prometna banka d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škefijo 1, nasproti magistrata)

Telofon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 12.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaje
uverenja, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.